

Handläggare
Krister Stralström, 0850829758

Till
Kommunstyrelsen

Remiss av Promemoria om kommunalt ansvar för insamling och materialåtervinning av returpapper

Svar på remiss från Kommunstyrelsen KS 2020/982

Sammanfattning

Koncernledningen avstyrker förslaget om att producentansvaret för returpapper ska tas bort. Koncernledningen ställer sig till fullo bakom dotterbolagens svar gällande de omfattande negativa konsekvenser det kan innebära att ta bort producentansvaret.

Att ta bort producentansvaret leder till ett avsteg av den mycket viktiga principen om att förorenaren betalar, Polluter Pays Principle (PPP), vilken är central i EU-lagstiftning och svensk lagstiftning. Att i ett läge där vårt samhälle strävar efter en omställning till en cirkulär ekonomi bryta sambandet mellan producenter och återvinnare ser koncernledningen som en negativ utveckling. Som systemet nu är uppbyggt finns en nära koppling mellan producenter, vad de sätter på marknaden och hur det ska materialåtervinnas. Producenterna har incitament till att minska sin miljöpåverkan, sätta smartare produkter på marknaden och öka materialåtervinningen.

En betydande del av returpappersfraktionen utgörs av annat än tidningar (kataloger, reklamblad, trycksaker, informationsblad mm). Förslaget som nu förs fram innebär att producenterna av reklam inte behöver stå för några kostnader eller på annat sätt ta ansvar för återvinningen av materialet de sätter på marknaden. Kostnaden för insamling och återvinning av reklam flyttas över från reklamproducenterna till kommunen som i sin tur behöver ta ut den genom höjd avfallstaxa, vilket koncernledningen ser som olämpligt och problematiskt i detta fall.

I övrigt anser koncernledningen att tidsramen fram till den 1 januari 2022 är alldeles för kort för att kommunen ska klara av att införa ett nytt insamlingssystem för materialåtervinning av returpapper på ett kostnadseffektivt och rationellt sätt. Ett nytt sådant insamlingssystem kommer också innebära en höjd avfallstaxa.

Ärendet

Stockholms Stadshus AB har beretts möjlighet att yttra sig gällande remiss av Promemoria om Kommunalt ansvar för insamling och materialåtervinning av returpapper, som föreslår att producentansvaret för returpapper ska upphävas. Kommunerna ska från den 1 januari 2022 tillhandahålla ett system med lättillgängliga

insamlingsplatser för att samla in utsorterat returpapper. Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Kommunstyrelsen har remitterat Promemoria om Kommunalt ansvar för insamling och materialåtervinning av returpapper till bl. a. Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen AB Familjebostäder, Stockholm Vatten och Avfall AB. Nedan följer en redovisning av bolagens remissvar i huvudsak. Remissvaren i sin helhet återfinns i bilagorna.

Underremiss

Familjebostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 1):

Bolaget anser inte att producentansvar för returpapper ska tas bort.

Ett genomförande av förslaget kan beräknas medföra följande negativa konsekvenser:

- insamlingkärlen för returpapper riskerar bli mer otillgängliga för boende i flerbostadshus
- högre avfallstaxa som belastar de boende
- risk för att materialåtervinningsgraden 90% inte nås

Stockholm Vatten och Avfalls remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 2):

SVOA avstyrker regeringens förslag om ett avskaffat producentansvar för returpapper.

SVOA bedömer att den föreslagna lösningen kommer att ge långtgående principiella, ekonomiska och praktiska konsekvenser.

SVOA förordar en samordnad utredning och lösning för returpapper, matavfall och förpackningar. Införandetiderna bör synkroniseras för samtliga materialslag så att berörda aktörer kan samordna uppbyggnaden av insamlingssystemen. Detta bör göras utifrån en konsekvensanalys av hur det påverkar medborgare, kommuner och återvinningsmål. Det måste vara lätt för medborgaren, effektivt för kommunerna, hållbart ur ett samhällsperspektiv och det behövs ett tydligt producentansvar.

Kommunernas perspektiv angående tid och kostnader har inte vägts in i tillräcklig utsträckning i förslaget. Det framställs som att det skulle vara en snabb lösning att lägga över ansvaret på kommunerna. Det föreslagna kommunala ansvaret för insamling och materialåtervinning av returpapper innebär dock en ny uppgift för kommunerna. Det är en kort tid till införandet, vilket medför svårigheter avseende att etablera ett nytt insamlingssystem.

SVOA vill framhålla att förslaget att ta bort producentansvaret för returpapper, i ett läge där vårt samhälle strävar efter en omställning till en cirkulär ekonomi, kan urholka den viktiga principen om att förorenaren betalar genom att bryta sambandet mellan producenter och återvinnare. Regeringens resonemang kring producentansvar samt konsumenten som förorenare bedöms kunna appliceras på andra producentansvarsmaterial och därmed ge långtgående principiella konsekvenser.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen avstyrker förslaget om att producentansvaret för returpapper ska tas bort. Koncernledningen ställer sig till fullo bakom dotterbolagens svar gällande de omfattande negativa konsekvenser det kan innebära att ta bort producentansvaret.

Att ta bort producentansvaret leder till ett avsteg av den mycket viktiga principen om att förorenaren betalar, Polluter Pays Principle (PPP), vilken är central i EU-lagstiftning och svensk lagstiftning. Att i ett läge där vårt samhälle strävar efter en omställning till en cirkulär ekonomi bryta sambandet mellan producenter och återvinnare ser koncernledningen som en negativ utveckling. Som systemet nu är uppbyggt finns en nära koppling mellan producenter, vad de sätter på marknaden och hur det ska materialåtervinnas. Producenterna har incitament till att minska sin miljöpåverkan, sätta smartare produkter på marknaden och öka materialåtervinningen.

En betydande del av returpappersfraktionen utgörs av annat än tidningar (kataloger, reklamblad, trycksaker, informationsblad mm). Förslaget som nu förs fram innebär att producenterna av reklam inte behöver stå för några kostnader eller på annat sätt ta ansvar för återvinningen av materialet de sätter på marknaden. Kostnaden för insamling och återvinning av reklam flyttas över från reklamproducenterna till kommunen som i sin tur behöver ta ut den genom höjd avfallstaxa, vilket koncernledningen ser som olämpligt och problematiskt i detta fall.

I övrigt anser koncernledningen att tidsramen fram till den 1 januari 2022 är alldeles för kort för att kommunen ska klara av att införa ett nytt insamlingssystem för materialåtervinning av returpapper på ett kostnadseffektivt och rationellt sätt. Ett nytt sådant insamlingssystem kommer också innebära en höjd avfallstaxa.

Krister Schultz
Vice VD

Bilagor

1. Remissvar AB Familjebostäder
2. Remissvar Stockholm Vatten och Avfall AB

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Krister Schultz, vVD	2020-10-01